

دکتر سید مصطفی محقق داماد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تدوین حقوق بشر دوستانه بین المللی

و مفهوم اسلامی آن

پښتونستان د علومو او مطالعاتو فریښی
پرتال جامع علومو انسانی

فصل اوّل کلیات

۱. تعاریف

دو اصطلاح «حقوق بشر» و «حقوق بشردوستانه» در ادبیات حقوق بین الملل معاصر بر دو منظور و مراد کاملاً متمایز دلالت دارند. هرچند که روزهای آغازین تولد مفهوم اخیر، در خصوص واژه متناسب و تمایز دقیق آن از اصطلاح نخست گفتگو بسیار بوده است. در سال ۱۹۶۹ زمانی که مجمع عمومی سازمان ملل از دبیرکل آن سازمان خواست تا گزارشی درخصوص «حقوق بشر لازم الرعایه در تخاصمات مسلحانه» عرضه بدارند، بسیاری فضلاً در این که در عبارت مزبور واژه صحیحی بکار رفته باشد تردید داشتند و به بحث و نقد پرداختند.

به هرحال این روزها هیچ گونه ابهامی در مفهوم متبادر از هریک از دو اصطلاح برای اهل فن وجود ندارد.

«حقوق بشردوستانه» عبارت است از: مجموعه قوانین و مقرراتی که هدفش تعیین حقوق انسانها در زمان جنگ و اثناء تخاصمات مسلحانه است. در حالی که «حقوق بشر» عبارت است از مجموعه مقرراتی که به تنظیم حقوق انسانها در زمان صلح می پردازد.